

WEBINAR

Meester van de Klas Digitaal Klasmanagement Onthuld!

Al klaar voor de volgende?

21 februari 2024: Digitale didactiek
Vind de juiste blend van digitaal en analogoog

DIGI ACADEMIE Limburg

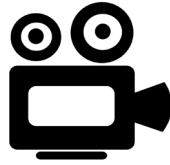
is een ondersteuningsprogramma digitalisering voor Limburgse scholen. In samenwerking met:

Disclaimer; In mijn communicatie zal ik gebruikmaken van termen die genderneutraal zijn, met het oog op inclusiviteit en respect voor diversiteit. Bij verwijzingen beoog ik telkens de volledige genderneutraliteit. Verwijzingen hebben enkel betrekking tot de inhoud en niet met de intentie iemand op basis van genderidentiteit te beledigen of uit te sluiten. Mijn doel is om een veilige en respectvolle omgeving te creëren waarin alle individuen, ongeacht hun genderidentiteit, zich vertegenwoordigd en gerespecteerd voelen.

WELKOM!

A. **Scan** de QR-code met een appje

OF

A. Ga **naar** www.wooclap.com

Gebruik de code "IXIFMT"

B. **Beantwoord** de vraag

C. Klaar? Top! Camera aan, geluid uit en even chillen ...

DIGI ACADEMIE Limburg

WEBINAR

Kristiaan Mesens PXL Centrum Digitaal Leren

Digitale ondersteuning en professionalisering MiXed Learning
Pedagogische ICT-coördinatie Hogeschool PXL
Digitale strategie & implementatie

DIGI ACADEMIE Limburg

is een ondersteuningsprogramma digitalisering voor Limburgse scholen. In samenwerking met:

The Great Teaching Toolkit

Insert Web Page

This app allows you to insert secure web pages starting with `https://` into the slide deck. Non-secure web pages are not supported for security reasons.

Please enter the URL below.

`https://`

Note: Many popular websites allow secure access. Please click on the preview button to ensure the web page is accessible.

The Great Teaching Toolkit

The fundamental goal of everyone that works in education is to improve students' lives. While many personal, family, and cultural factors contribute to students' outcomes, a large body of research indicates that what teachers do, know and believe matters more to the achievement of students than anything else we can influence. The quality of teaching is hugely important to the outcomes of young people, and great teaching can be learnt. Raising the quality of teaching within existing schools is probably the single most effective thing we could do to promote both overall attainment and equity (Wiliam, 2018).

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

03

Maximising opportunity to learn

Great teachers manage the classroom to maximise opportunity to learn

No model of teaching effectiveness could be complete without classroom management: managing the behaviour and activities of a class of students is what teachers do. Yet is it also controversial. Different teachers have very different styles, values and priorities.

04

Activating hard thinking

Great teachers present content, activities and interactions that activate their students' thinking

In many ways, Dimension 4 represents the heart of great teaching: getting students to think hard about the material you want them to learn. It may also be the hardest part of the job to learn, partly because it is rare to get reliable feedback about whether it is working: student learning is invisible, slow and non-linear, so how can we tell if it is happening?

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

01

Understanding the content

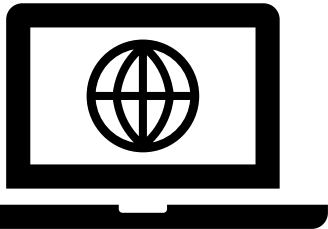
Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

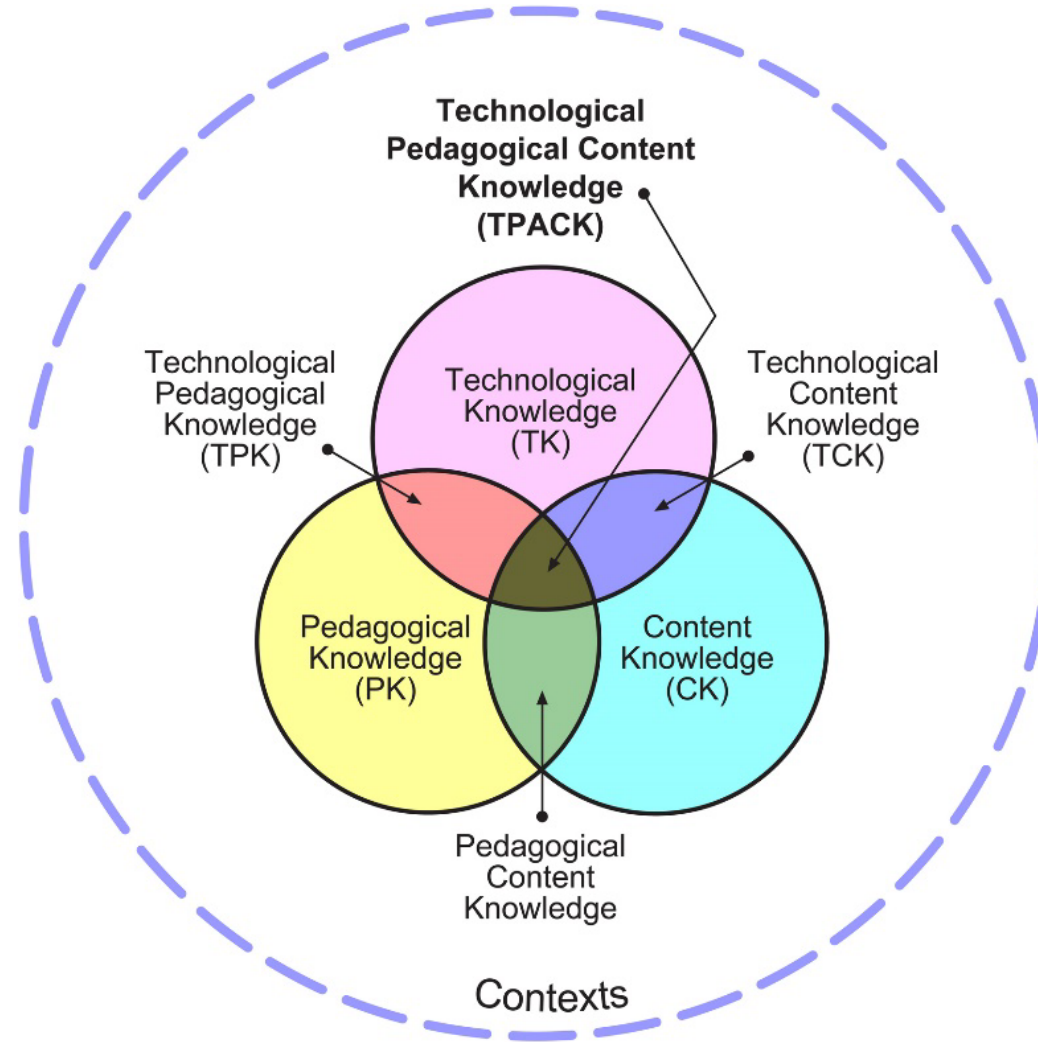
This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

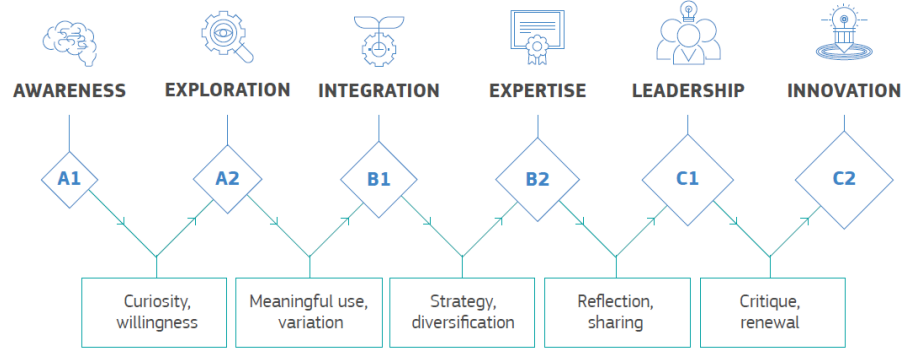
Summary of Dimension 1

- 1.1 Having deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content you are teaching
- 1.2 Knowledge of the requirements of curriculum sequencing and dependencies in relation to the content and ideas you are teaching
- 1.3 Knowledge of relevant curriculum tasks, assessments and activities, their diagnostic and didactic potential; being able to generate varied explanations and multiple representations/analogies/examples for the ideas you are teaching
- 1.4 Knowledge of common student strategies, misconceptions and sticking points in relation to the content you are teaching

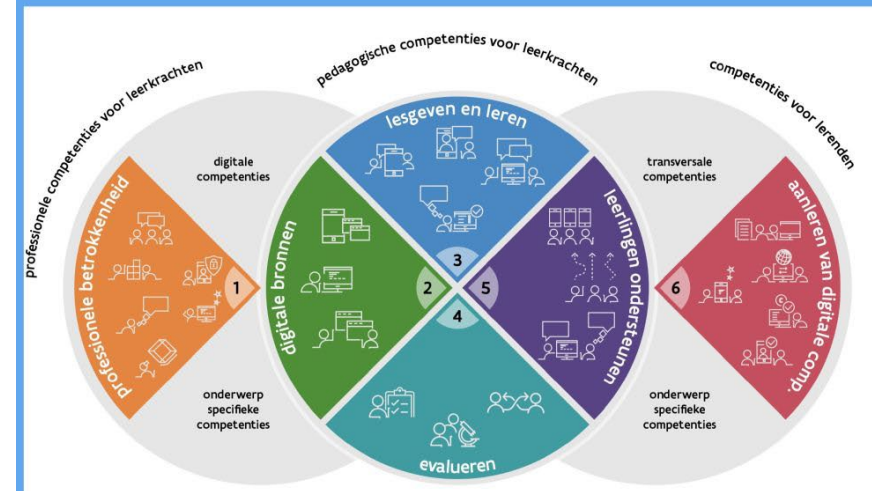

DigCompEdu

Europees Raamwerk voor de Digitale Competenties van Leerkrachten

- 1 professionele betrokkenheid**
  - communicatie op schoolniveau
  - professionele samenwerking
  - reflectie
  - professionalisering
  - verantwoord gebruik van digitale tools
  - digitale problemen oplossen
- 2 digitale bronnen**
  - zoeken en selecteren
  - maken en aanpassen
  - beheren, beveiligen en delen
- 3 lesgeven en leren**
  - lesgeven
  - begeleiding
  - samenwerkend leren
  - zelfsturend leren
- 4 evalueren**
  - evaluatiestrategieën
  - analyse van data
  - feedback en planning
- 5 leerlingen ondersteunen**
  - toegankelijkheid en inclusie
  - differentiatie en personalisatie
  - actieve betrokkenheid
- 6 aanleren van digitale competenties**
  - informatievaardigheden en mediageletterdheid
  - communicatie en samenwerking
  - creëren van digitale inhoud
  - veilig en verantwoord gebruik
  - digitale problemen oplossen

Effectief leren met ICT

Patricia van Slobbe en Michel van Ast

Bijlage 1 Kerncompetenties Didactiek en ICT

Professionele ontwikkeling

1. Ik probeer (nieuwe) ICT-toepassingen uit in mijn onderwijs.
2. Ik vraag leerlingen, collega's en/of anderen om hulp bij het gebruik van ICT.
3. Ik plan het gebruik van (nieuwe) ICT-toepassingen bewust.
4. Ik reflecteer op mijn eigen gebruik van (nieuwe) ICT-toepassingen en het effect daarvan.
5. Ik wissel mijn ervaringen uit met collega's.
6. Ik raadpleeg bronnen over de inzet van ICT in het onderwijs.
7. Ik participeer actief in een of meerdere netwerken waarin ICT in het onderwijs centraal staat.
8. Ik zoek studiedagen, conferenties en beurzen met het thema ICT in het onderwijs.
9. Ik bereid lessen en lesactiviteiten (met of zonder ICT) regelmatig voor met een of meerdere collega's.
10. Ik kijk regelmatig bij andere collega's in de les, ik laat regelmatig andere collega's bij mij in de les kijken en ik geef en ontvang daarbij feedback.

Digitale basisvaardigheden

1. Ik ben handig in het bedienen van diverse hardware (bijvoorbeeld: laptop, tablet, beamer, digitaal schoolbord, printer, enzovoort) en nieuwe hardware maak ik mijzelf snel eigen.
2. Ik ben handig in het bedienen van diverse software. Nieuwe ICT-toepassingen maak ik mijzelf snel eigen.
3. Ik maak gebruik van applicaties die binnen mijn organisatie gebruikt worden om administratieve zaken digitaal vast te leggen, te beheren en te delen.
4. Ik maak gebruik van applicaties die binnen mijn organisatie gebruikt worden om voortgang van leerlingen digitaal zichtbaar te maken en te volgen.
5. Ik maak gebruik van applicaties die binnen mijn organisatie gebruikt worden om digitaal te communiceren met mijn collega's, leerlingen, ouders en anderen.
6. Ik zorg ervoor dat alle leerlingen toegang hebben tot de (digitale) bronnen en leeractiviteiten die ik inzet, inclusief de leerlingen met speciale (leer)behoeftes.

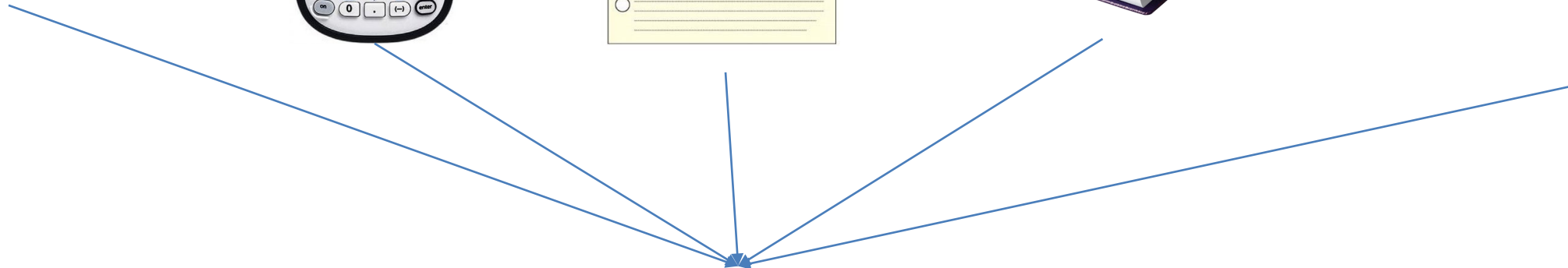
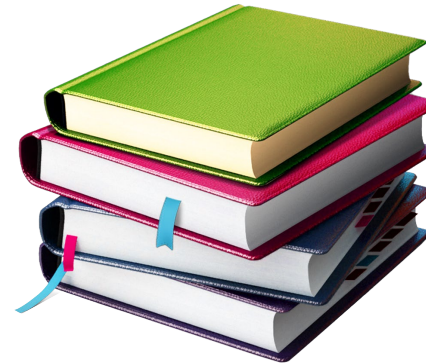
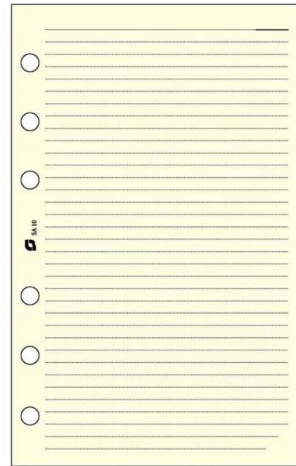
Digitale geletterdheid

1. Ik gebruik internet voor het zoeken naar informatie voor mij persoonlijk en naar bronnen om in mijn onderwijs in te zetten, passend bij de leerdoelen, doelgroep en beginsituatie.
2. Ik weet die informatie en bronnen te beoordelen.
3. Ik weet die informatie en bronnen handig te organiseren en te delen met anderen.
4. Ik gebruik sociale media om te communiceren met mijn collega's, leerlingen en anderen.
5. Ik kan digitale producten van mijn leerlingen beoordelen op de juiste bronvermelding en plagiaat, zelf of eventueel met behulp van software.
6. Ik ben op de hoogte van regels ten aanzien van copyright van online bronnen en ken eventuele alternatieven, zoals creative commons (CC).
7. Ik kan gevoelige digitale informatie indien nodig voldoende afschermen en respecteer daarmee de privacy van mijzelf en anderen.
8. Ik ben mij bewust van de toenemende invloed van technologie en nieuwe en sociale media op jongeren, de jongerencultuur en het gedrag van jongeren.
9. Ik ben in staat jongeren te ondersteunen om mediawijs en digitaal geletterd te worden.
10. Ik ben in staat mijn leerlingen te informeren over de kansen en bedreigingen van nieuwe en sociale media, met name in de beroepscontext.

Didactisch repertoire

1. Ik ben op een zodanige manier in staat keuzes te maken ten aanzien van de inzet van ICT in mijn onderwijs, dat de vakinhoud, didactiek en technologie met elkaar in balans zijn en/of elkaar versterken.
2. Ik gebruik ICT tijdens verschillende onderdelen van mijn les (oriënteren, uitleggen, begeleiden, oefenen, zelfstandig verwerken, evalueren), passend bij de leerdoelen, doelgroep en beginsituatie.
3. Ik gebruik diverse ICT-toepassingen voor de ondersteuning en verbreding van mijn uitleg, passend bij de leerdoelen, doelgroep en beginsituatie, en houd daarbij rekening met beeldschermdidactiek.
4. Ik gebruik diverse ICT-toepassingen voor het vormgeven en verhogen van interactie met en tussen leerlingen tijdens en buiten de contacttijd.
5. Ik gebruik diverse ICT-toepassingen voor digitaal evalueren, zowel formatief als summatief, om het leren van mijn leerlingen zichtbaar te maken en hun op basis daarvan feedback te geven.
6. Ik gebruik diverse ICT-toepassingen voor digitaal evalueren, zowel formatief als summatief, om de impact van mijn onderwijs te evalueren en op basis daarvan bij te stellen.
7. Ik gebruik diverse ICT-toepassingen om recht te doen aan en gebruik te maken van de verschillen tussen mijn leerlingen, passend bij de leerdoelen, doelgroep en beginsituatie.

Patricia van Slobbe, & Michel van Ast. (2023).
Kleppen dicht! Effectief leren met ICT (6th ed.). Pica.

Tools selecteren...

Tip: durf experimenteren in kleine stappen

Omarm het digitaal leermateriaal als schoolmateriaal en zet het ook zo in.

Gebruik tools waarin je je comfortabel voelt en waarvoor je ondersteuning vindt.

Wil je graag een ICT-tool gebruiken, maar ben je onzeker?

Geef het toe en ga samen met je klas op de uitdaging aan.

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

03

Maximising opportunity to learn

Great teachers manage the classroom to maximise opportunity to learn

No model of teaching effectiveness could be complete without classroom management: managing the behaviour and activities of a class of students is what teachers do. Yet it is also controversial. Different teachers have very different styles, values and priorities.

04

Activating hard thinking

Great teachers present content, activities and interactions that activate their students' thinking

In many ways, Dimension 4 represents the heart of great teaching: getting students to think hard about the material you want them to learn. It may also be the hardest part of the job to learn, partly because it is rare to get reliable feedback about whether it is working: student learning is invisible, slow and non-linear, so how can we tell if it is happening?

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

Summary of Dimension 2

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

- 2.1 Promoting interactions and relationships with all students that are based on mutual respect, care, empathy and warmth; avoiding negative emotions in interactions with students; being sensitive to the individual needs, emotions, culture and beliefs of students
- 2.2 Promoting a positive climate of student-student relationships, characterised by respect, trust, cooperation and care
- 2.3 Promoting learner motivation through feelings of competence, autonomy and relatedness
- 2.4 Creating a climate of high expectations, with high challenge and high trust, so learners feel it is okay to have a go; encouraging learners to attribute their success or failure to things they can change

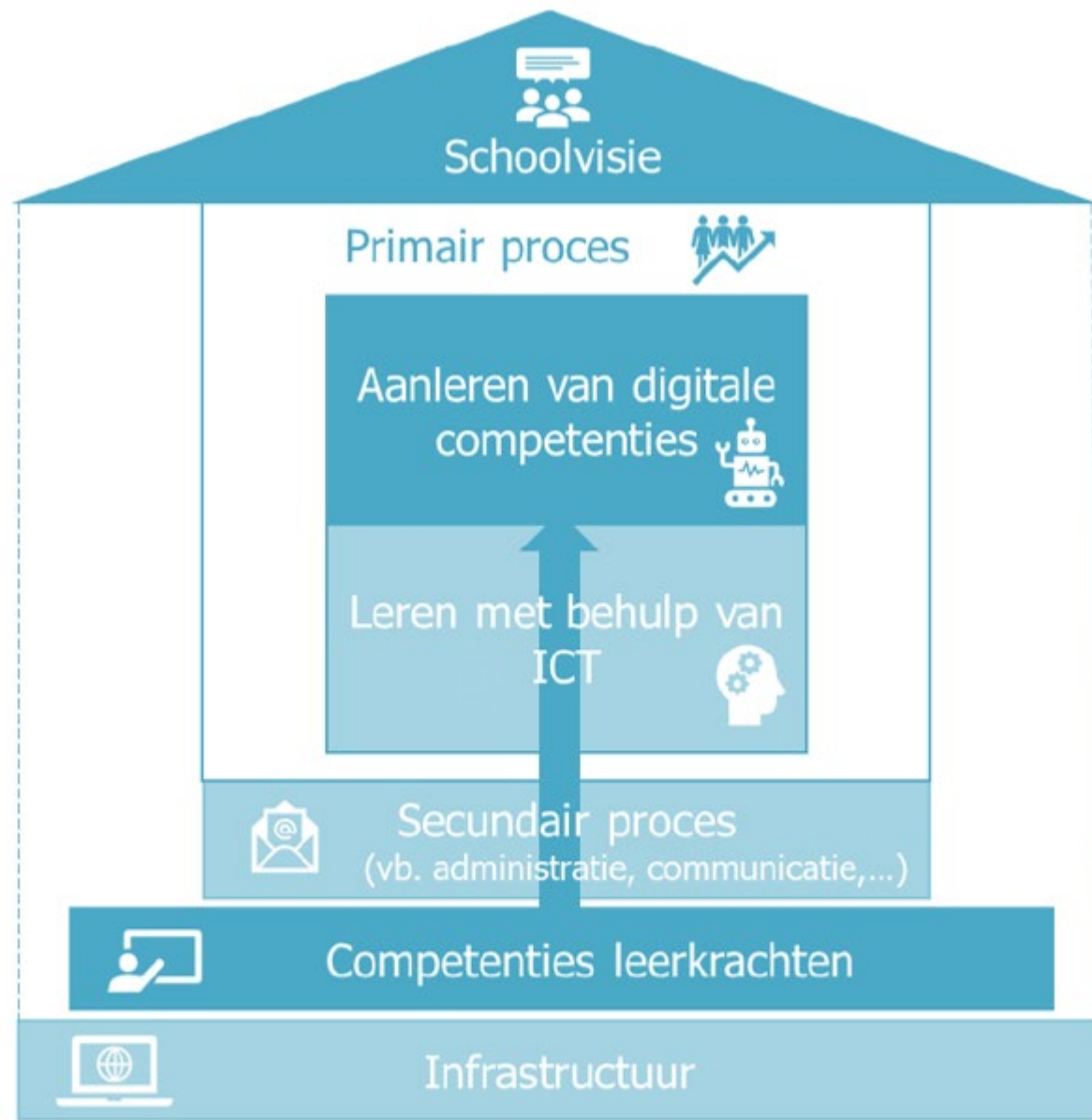

context

context

DIGITALE SCHOOL

Wat kan jij doen?

Wat is de schoolvisie van leren met ICT?

Is de omgeving klaar voor ICT in de klas?

Voel je je al leraar hierin ondersteund?

Hebben alle leerlingen dezelfde leerkanen met ICT?

Is er een "appwheer" voor jouw vak?

Wat kan jij doen?

Publiceer de tools die jij voor jouw vak gebruikt
(eventueel per les, lessenreeks, trimester, vak...)

Bied ondersteuning voor deze tool
(online handleiding, gerichte instructies, stappenplan...)

Als je de tool gebruikt, projecteer jouw instructies chronologisch
(zo heb jij tijd om rond te lopen en te ondersteunen)

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

03

Maximising opportunity to learn

Great teachers manage the classroom to maximise opportunity to learn

No model of teaching effectiveness could be complete without classroom management: managing the behaviour and activities of a class of students is what teachers do. Yet is it also controversial. Different teachers have very different styles, values and priorities.

04

Activating hard thinking

Great teachers present content, activities and interactions that activate their students' thinking

In many ways, Dimension 4 represents the heart of great teaching: getting students to think hard about the material you want them to learn. It may also be the hardest part of the job to learn, partly because it is rare to get reliable feedback about whether it is working: student learning is invisible, slow and non-linear, so how can we tell if it is happening?

03

Maximising opportunity to learn

Great teachers manage the classroom to maximise opportunity to learn

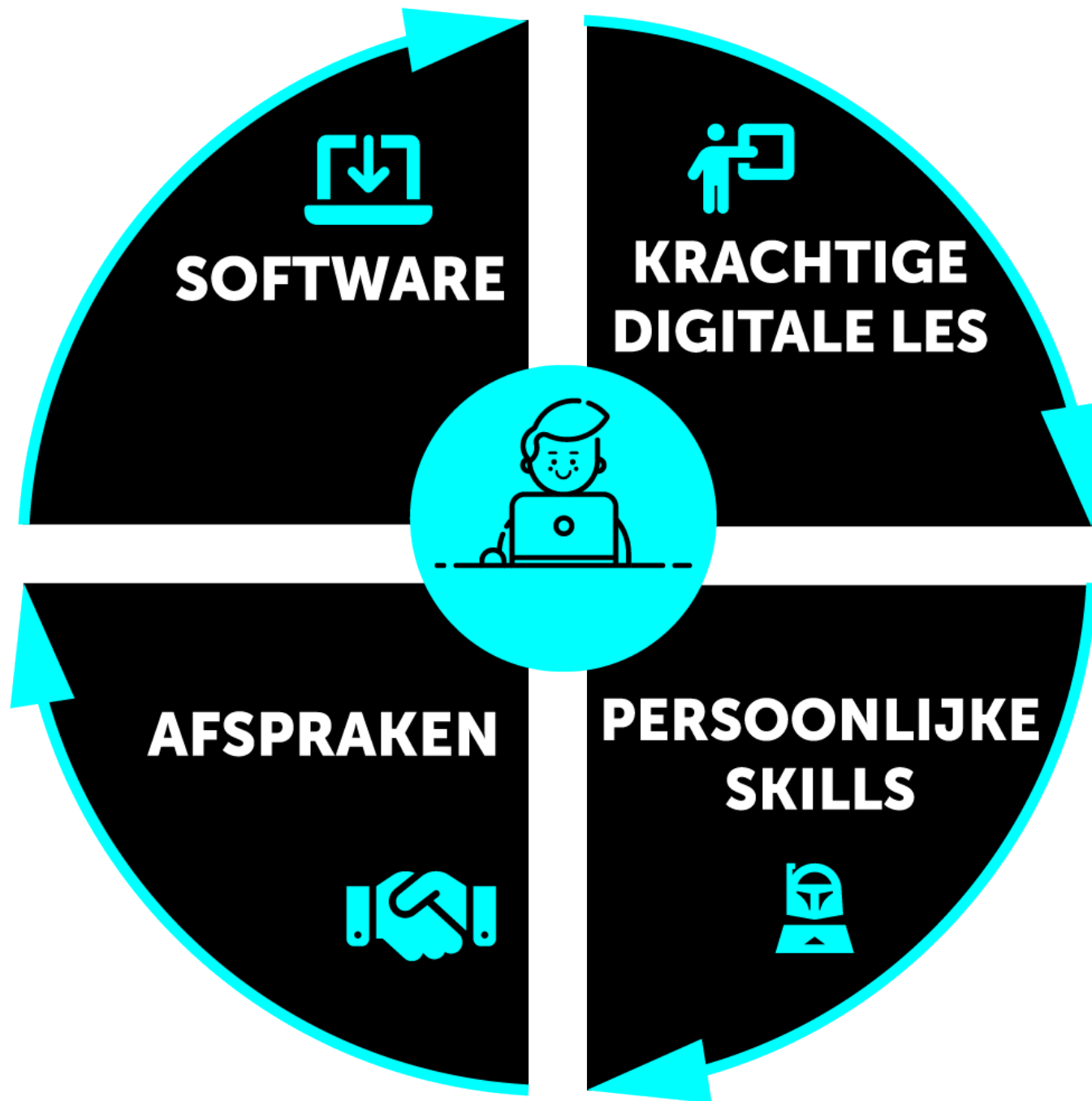
No model of teaching effectiveness could be complete without classroom management: managing the behaviour and activities of a class of students is what teachers do. Yet is it also controversial. Different teachers have very different styles, values and priorities.

Summary of Dimension 3

- 3.1 Managing time and resources efficiently in the classroom to maximise productivity and minimise wasted time (e.g., starts, transitions); **giving clear instructions** so students understand what they should be doing; using (and explicitly teaching) routines to make transitions smooth
- 3.2 Ensuring that **rules, expectations and consequences** for behaviour are explicit, clear and consistently applied
- 3.3 **Preventing, anticipating and responding** to potentially disruptive incidents; reinforcing positive student behaviours; signalling awareness of what is happening in the classroom and responding appropriately

AFSPRAKEN

We also **note** that how these phenomena are manifested in a particular classroom depends on **a lot more than just the skill** and behaviours of the **teacher**: characteristics of the students and **the wider school environment/policies**, for example, are both important factors (Bennett, 2017). The same teacher seen teaching a difficult topic to a class containing individuals with persistently challenging behaviours in a school where the rules are unclear or inconsistently applied, might look very different with a fun topic, a class full of biddable students and in a school with strong behaviour support.

The Great Teaching Toolkit

AFSPRAKEN

“Het schoolreglement is de grootste prioriteit van een school. Je moet een visie hebben over goed gedrag en die communiceren naar leraren, leerlingen en ouders”

Tom Bennett, expert gedragsmanagement, Klasse, 2023

“Als leraar zal niet elke **regel of routine** je perfect liggen. Toch moet je de lijn mee bewaken. Als de school wil dat de leerlingen een rij vormen, laat ze dan niet chaotisch naar jouw lokaal lopen. Dan doe je jezelf de duvel aan, want je leert leerlingen dat er rek zit op de regels. Als meerdere leraren de regels met de voeten treden, heb je geen gemeenschap meer maar privéleraren in aparte lokalen.”

Voorbeeld

De laptop is *lesmateriaal*. Ik *verwacht* dat jij bij elke les jouw laptop opgeladen mee naar de les brengt.

Jij bent *zelf verantwoordelijk* om bij de start van de les jouw laptop op te starten en aan te melden. Indien dit niet nodig is, zal ik dit projecteren.

De laptop is een leermiddel in mijn les. Enkel de toepassingen die ik aangeef, worden *gebruikt* en *afgesloten* nadat ik de instructie gegeven heb.

AFSPRAKEN

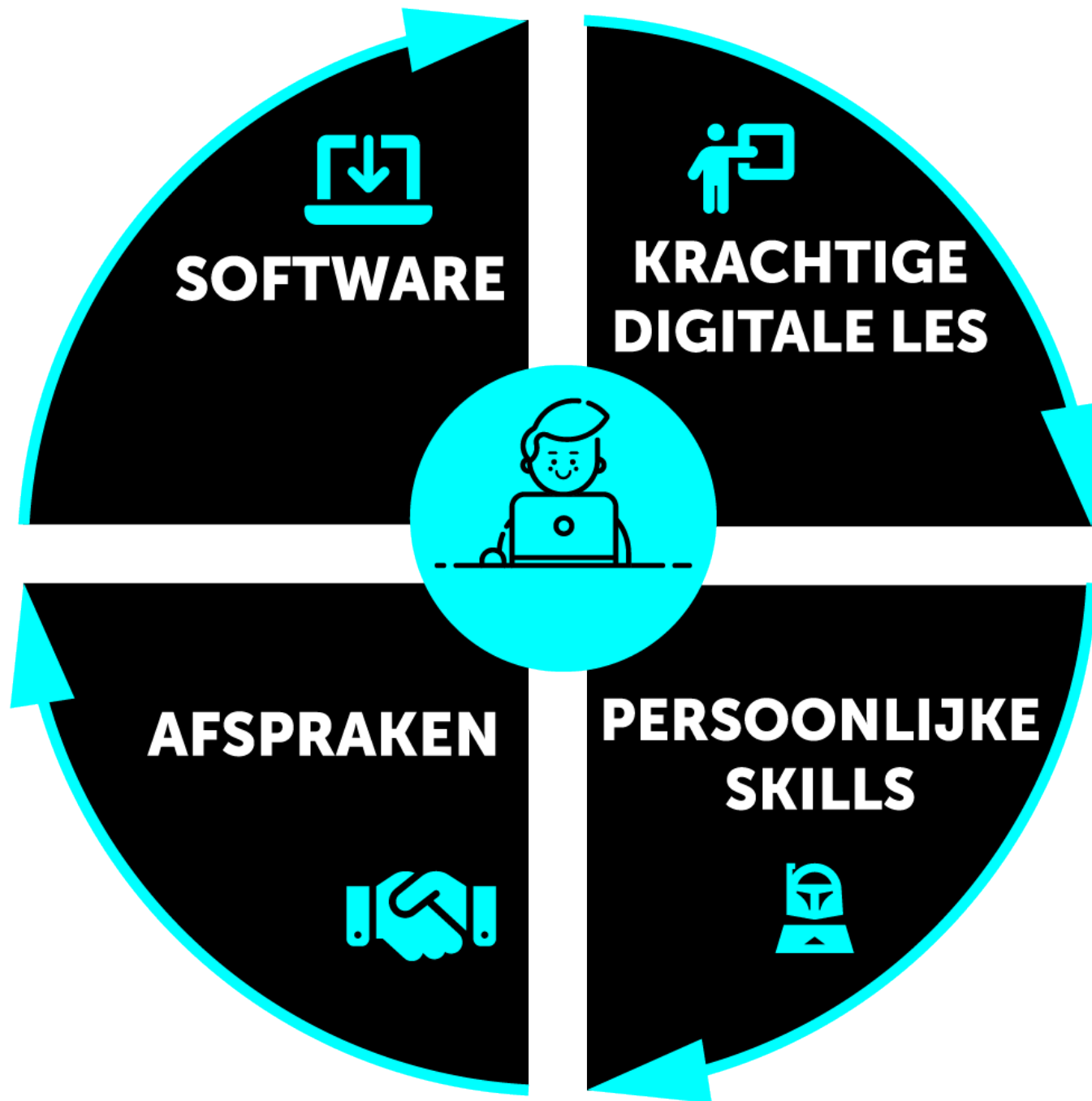

Uitdaging

Lees zelf het schoolreglement.

Duid elke regel aan die voor jou als leerkracht niet duidelijk of volledig is.

Ga het gesprek aan...

Wanneer is een leerling afgeleid door digitale middelen?

LLN niet weet wat de verwachting is

LLN voelt zich niet geactiveerd | betrokken

LLN het nut niet ziet van jouw les, geen uitdaging ziet

**KRACHTIGE
DIGITALE LES**

Als hij er geen zin in heeft | "ambetant" wil doen (skills)

The Great Teaching Toolkit

3.1 Managing time and resources efficiently in the classroom to maximise productivity and minimise wasted time (e.g., starts, transitions); giving clear instructions so students understand what they should be doing; using (and explicitly teaching) routines to make transitions smooth

1

The first element of this dimension relates to the efficient use of time and resources. Great teachers **plan activities and resources** so that everything works smoothly. Settling down time at the start of a lesson or after a transition is minimised – students get started on meaningful work straight away and work right up to the end of the lesson. **Part of this is about giving students clear and simple instructions so they know exactly what they should be doing.** **Routines** can also be an element of great teaching – explicitly teaching students a **pattern of behaviour that will be used regularly.**

**KRACHTIGE
DIGITALE LES**

“Met goede routines moet je minder brandjes blussen”

Tom Bennett, Klasse, 2023

1. Smartphone op stille modus
2. Smartphone onzichtbaar opgeborgen op een plaats naar keuze (niet zichtbaar, niet hoorbaar)
3. Notitieblokje bij? Heel fijn! Leg het klaar 😊
4. Laptop opstarten
5. Laptop aanmelden
6. Laptop aangemeld?
7. *(open je digitaal handboek pagina 25)*
8. Klap je laptop dicht.
9. Klaar? Wacht zonder te praten of geluiden te maken.

**KRACHTIGE
DIGITALE LES**

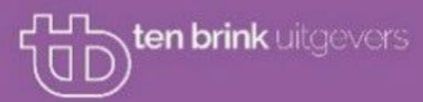
1	ACTIVEER RELEVANTE VOORKENNIS <p>Wat je al weet, bepaalt wat en hoe snel je leert. Nieuwe informatie wordt beter onthouden wanneer ze kleeft aan voorkennis.</p> <ul style="list-style-type: none"> Herhaal op een actieve wijze de voorkennis die de leerling nodig heeft om de nieuwe leerstof te begrijpen. Bied een laptoek om nieuwe stof te verbinden aan de eerder geleerde stof en richting te geven aan het verdere verloop van je les. 	7	ONDERSTEUN BIJ MOEILIJKE OPDRACHTEN <p>Wanneer leerlingen opdrachten nog niet zelfstandig aan kunnen, is tijdelijke, individuele en aanpasbare steun (scaffolds) van de leraar noodzakelijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> Begeleid leerlingen wanneer ze hun eerste stappen in de leerstof zetten. Naarmate de leerling bekwaamder wordt, vermindert de ondersteuning van de leraar. Bied zelfstandige oefenkanalen wanneer je de leerlingen daartoe in staat acht.
2	GEEF DUIDELIJKE, GESTRUCTUREERDE EN UITDAGENDE INSTRUCTIE <p>De tijd die gespendeerd is aan duidelijke, gestructureerde en uitdagende instructie is van belang.</p> <ul style="list-style-type: none"> Afgebakende lessen en doelen brengen structuur. Stel uitdagende doelen waar je veel verwacht van elke leerling. Een warm leerklimaat motiveert je leerlingen. 	8	SPREID OEFENING MET LEERSTOF IN DE TIJD <p>Voor het onthouden en toepassen van de leerstof is het beter dat de oefeningen verspreid in de tijd over meerdere kortere oefensessies aan bod komen dan dat de leer momenten in één lange oefensessie geconcentreerd zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat basiskaarigheden en -kennis op meerdere momenten in het schooljaar worden geoefend. Geef huiswerk waarbij eerder gezette leerstof aan bod komt. Start de les met een herhaling van eerdere leerstof.
3	GEBRUIK VOORBEELDEN <p>Op het moment dat leerlingen hun eerste stappen zetten in het verwerven van nieuwe kennis of vaardigheden, is het effectief om te werken met voorbeelden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gebruik uitgewerkte voorbeelden die uitleggen hoe een oefening wordt opgelost. Demonstreer een nieuwe vaardigheid aan je leerlingen. Illustreer de leerstof met concrete voorbeelden. 	9	ZORG VOOR AFWISSELING IN OEFENTYPES <p>Door te variëren in oefentypes en inhoud kunnen leerlingen leren om verschillende oplossingsstrategieën te gebruiken. Daarnaast doet verandering van spij ook eten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wissel gelijkwaardig uitzijende oefentypes af. Wissel uitgewerkte voorbeelden af met gewone oefeningen en deels uitgewerkte voorbeelden. Zet productieve strategieën afwisselend in.
4	COMBINEER WOORD EN BEELD <p>Leerlingen slaan informatie die zowel via woorden als beelden wordt gepresenteerd, gemakkelijker op dan wanneer alleen maar woorden worden gebruikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Verrijk woorden met beelden maar zorg niet voor overbelasting. Hou rekening met de multimediacprincipes in je lessen. 	10	GEBRUIK TOETSING ALS LEER- EN OEFENSTRATEGIE <p>Wanneer leerlingen oefenen om actief informatie op te halen uit hun geheugen (retrieval practice), versterkt hun geheugen meer in vergelijking met passieve technieken zoals herlezen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Geef regelmatig oefentoetsjes in de vorm van een quiz bij aanvang of slot van de les. Elke opdracht waarbij je leerlingen informatie laat herinneren, is een geslaagd voorbeeld van retrieval practice.
5	LAAT LEERSTOF ACTIEF VERWERKEN <p>Productieve strategieën verplichten de leerling om leerstof te herkennen tot een nieuw product. Een leerling onthoudt meer door productieve strategieën te gebruiken dan wanneer die de leerstof op een meer passieve wijze 'consumeert'.</p> <ul style="list-style-type: none"> Laat leerlingen schema's of mondelinge samenvattingen maken in je les. Laat leerlingen leerstof verklaren aan zichzelf of anderen en leer hun die strategieën zelf ook aan. 	11	GEEF FEEDBACK DIE LEERLINGEN AAN HET DENKEN ZET <p>Feedback geeft informatie over waar leerlingen staan en geeft hen houvast bij het werken en behalen van de leerdoelen. Als de feedback de leerlingen niet aan het denken en in actie zet, is feedback ineffectief en is eerst iets anders nodig.</p> <ul style="list-style-type: none"> Geef feedback die leerlingen aanzet tot detectieve-werk. Directe feedback is belangrijk bij de start van het leerproces. Als leerlingen de feedback (nog) niet begrijpen, is extra instructie om de kennis te versterken zinvoller.
6	ACHTERHAAL OF DE HELE KLAS HET BEGREPEN HEEFT <p>Door regelmatig na te gaan of de leerlingen hebben begrepen van wat je beoogt met je les, houd je je leerlingen betrokken en blijft de focus liggen op verder leren.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stel regelmatig vragen die informatie opleveren over de mate van begrip. Staar je niet blind op een bepaalde prestatie van leerlingen op een bepaald moment in je les; leren is langetermijnwerk. 	12	LEER JE LEERLINGEN EFFECTIEF LEREN <p>De bouwstenen kunnen gebruikt worden om lessen effectiever, efficiënter en aangriener te maken, maar er zijn ook vele handvatten voorhanden die leerlingen helpen hoe zij zelf hun leren op een efficiënte, effectieve en aangename wijze kunnen organiseren.</p> <ul style="list-style-type: none"> Leer leerstrategieën expliciet aan. Koppel leerstrategieën telkens aan concrete inhoud. Leerlingen leren door iets te leren.

WIJZE LESSEN

Digitale didactiek

Wouter Buelens • Mitte Schroeven
 Tim Surma • Kristel Vanhoyweghen • Paul A. Kirschner

Case

Profiel:

Leraar Fred is geschiedenis leraar, 44 jaar

ICT-vaardigheden, beperkt (Mail, Smartschool, Spotify, Youtube)

Thema:

“kader de koude oorlog in tijd en ruimte in eigen woorden”

Tijd voor dit thema:

2 x 50 min.

Hoe aanpakken?

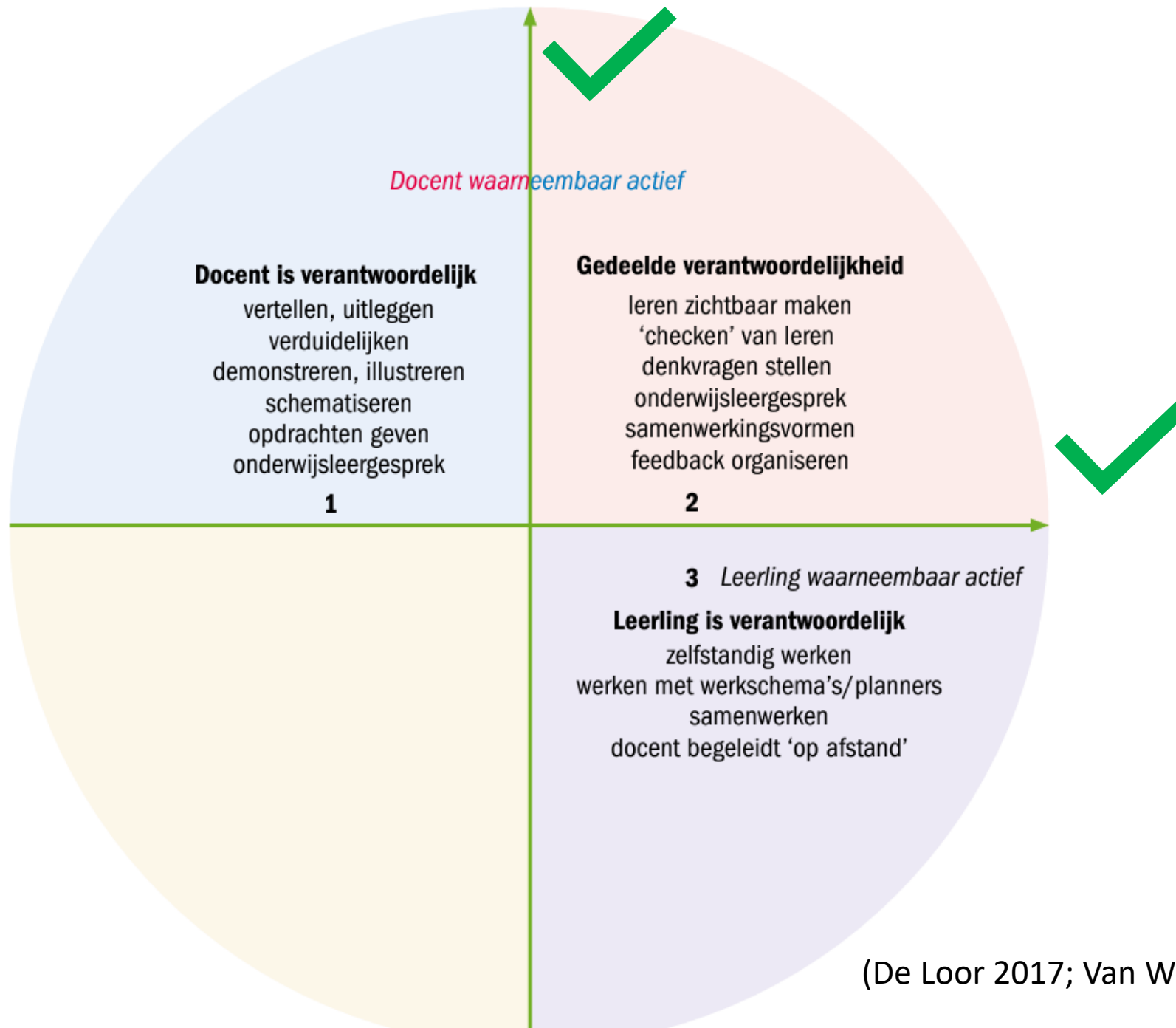
Oriënteren (interesse wekken)

“Trump en Poetin zullen niet snel vrienden worden.”

Brainstorm in de klas: van waar komt deze machtsstrijd?

(De Loor 2017; Van Werkhoven e.a., 2018)

Uitleggen (nieuwe leerstof aanreiken)

Instructie: open Spotify, surf naar Geschiedenis voor Herbeginners, “Koude Oorlog Deel 4, wat was de koude oorlog?”

Beluister 00:00-04:23

- Wat was de aanleiding van de spanningen tussen de VS en Rusland?
- Wat is een koude en ‘warme’ oorlog?

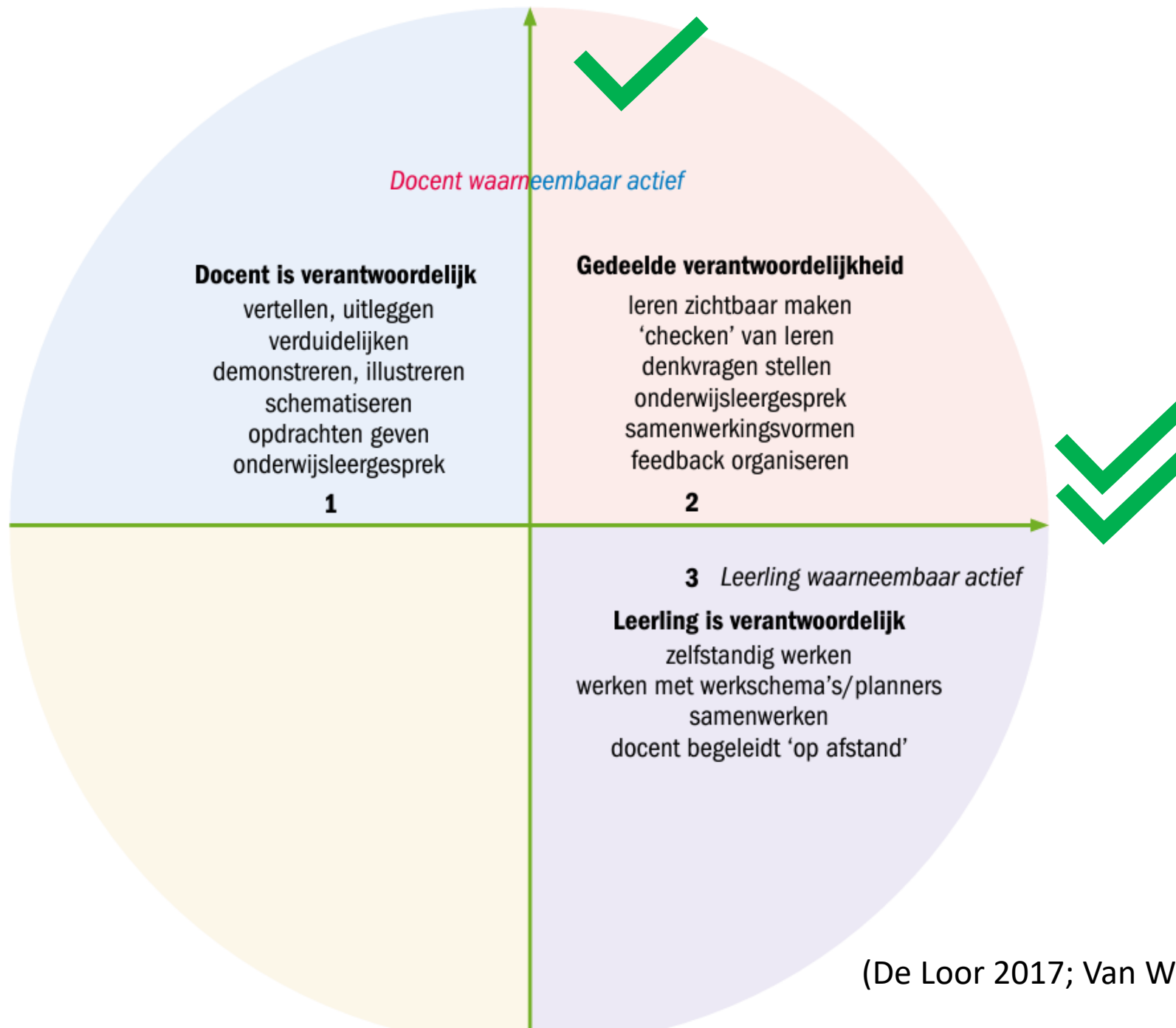
Terugkoppeling klassikaal

- Waarom wordt het toch een “oorlog” genoemd?

Klasmanagement:

leerlingen luisteren zelfstandig met een zelfgekozen headset of kregen één van de leraar leraar projecteert “stop bord” op het scherm om terug klassikaal te starten

(De Loor 2017; Van Werkhoven e.a., 2018)

Begeleid inoefenen en zelfstandig verwerken

- Word-document (10 richtvragen en tijdsindicaties per vraag)
- Doel? → antwoorden zoeken op de vragen

Klasmanagement:
leraar wandelde rond en coachte waar nodig

01
Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and have a deep understanding of the content they are teaching in order to be able to answer their students' questions and to help them understand the content.

02
Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning. A supportive environment is characterized by a variety of learning activities and materials, and by a variety of learning opportunities and resources that are available to all students.

03
Maximising opportunity to learn

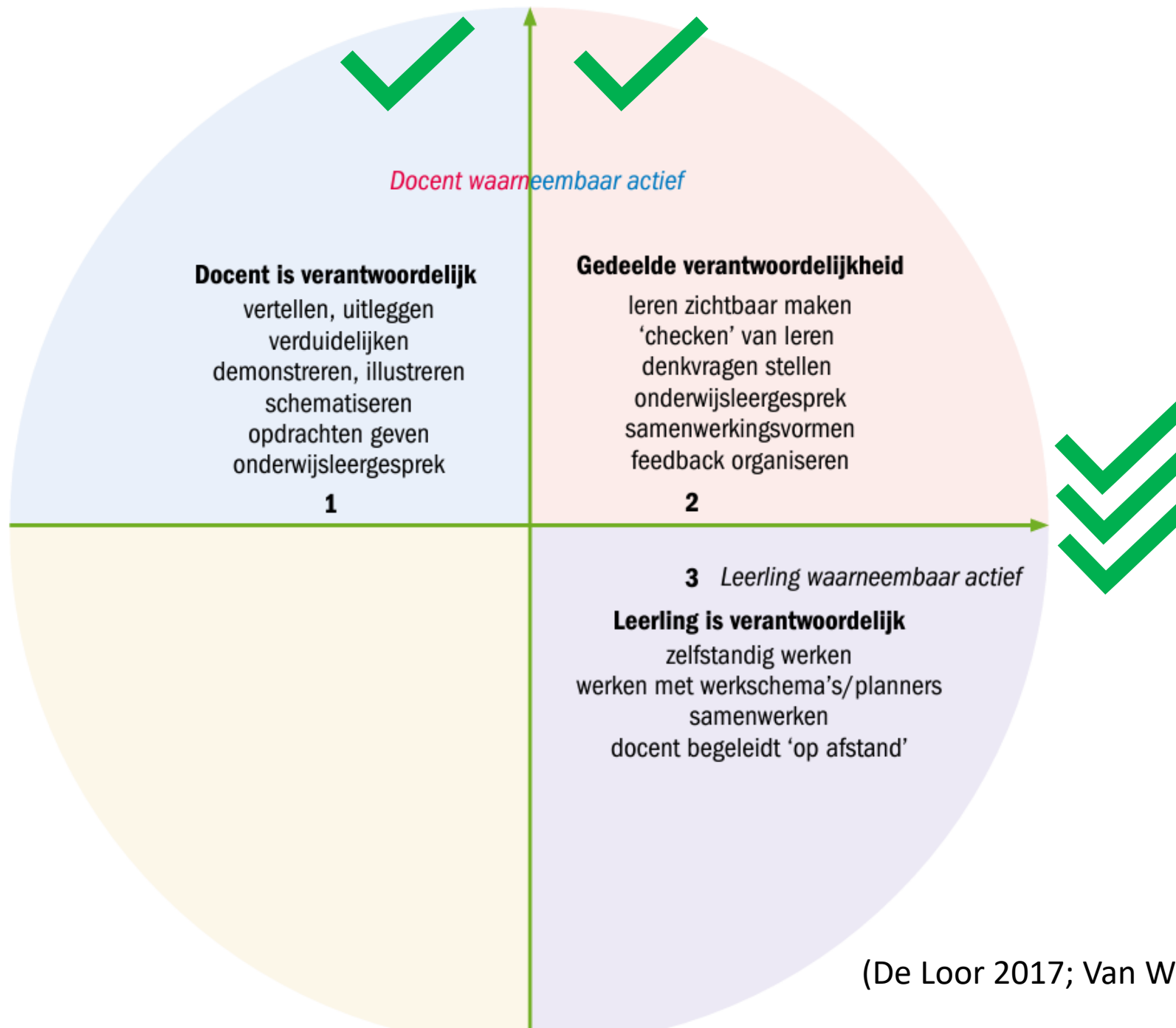

Great teachers arrange the classroom to maximize opportunity to learn. They provide a variety of learning opportunities and materials that are available to all students, and they ensure that all students have the opportunity to learn.

04
Activating hard thinking

Great teachers promote student thinking and learning. They provide a variety of learning opportunities and materials that are available to all students, and they ensure that all students have the opportunity to learn.

(De Loor 2017; Van Werkhoven e.a., 2018)

Evalueren

Een woord op bord per leerling

Andere leerling moest proberen dat woord te verklaren op basis van de podcast en getypte antwoorden in het document.

Leerling uploadt zijn lijstje, gemaakt in een tekstverwerker.

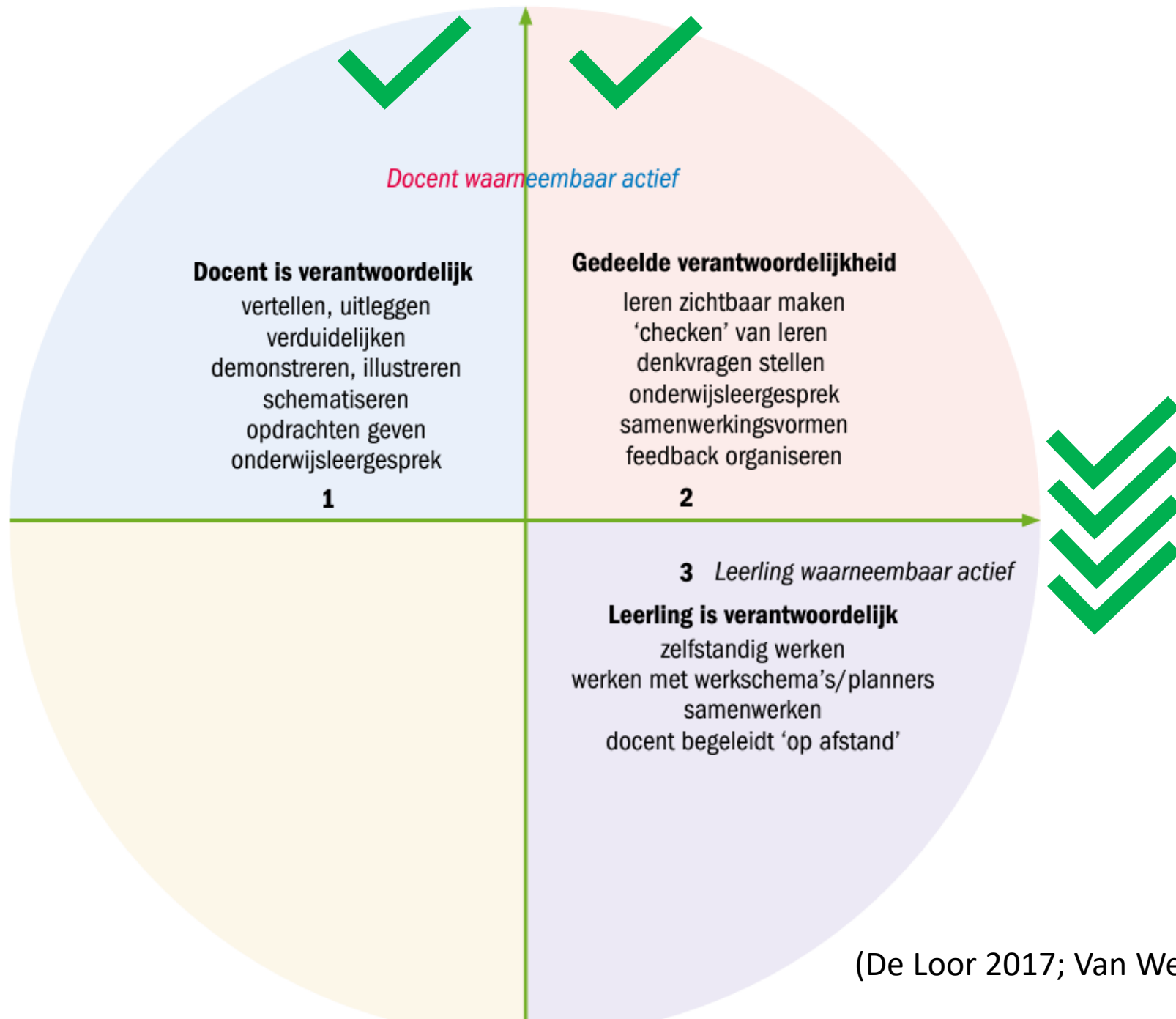
Klasmanagement:

Niet starten met verklaringen voor het volledig stil is. Het principe van “naar elkaar luisteren” in de hand houden

Heldere instructie “waar, wat, hoe” – inzenden op de projectie

(De Loor 2017; Van Werkhoven e.a., 2018)

4. Activating hard thinking

- 1 Structuring: giving students an appropriate sequence of learning tasks; signalling learning objectives, rationale, overview, key ideas and stages of progress; matching tasks to learners' needs and readiness; scaffolding and supporting to make tasks accessible to all, but gradually removed so that all students succeed at the required level
- 2 Explaining: presenting and communicating new ideas clearly, with concise, appropriate, engaging explanations; connecting new ideas to what has previously been learnt (and re-activating/checking that prior knowledge); using examples (and non-examples) appropriately to help learners understand and build connections; modelling/ demonstrating new skills or procedures with appropriate scaffolding and challenge; using worked/part-worked examples
- 3 Questioning: using questions and dialogue to promote elaboration and connected, flexible thinking among learners (e.g., 'Why?', 'Compare', etc.); using questions to elicit student thinking; getting responses from all students; using high-quality assessment to evidence learning; interpreting, communicating and responding to assessment evidence appropriately
- 4 Interacting: responding appropriately to feedback from students about their thinking/ knowledge/understanding; giving students actionable feedback to guide their learning
- 5 Embedding: giving students tasks that embed and reinforce learning; requiring them to practise until learning is fluent and secure; ensuring that once-learnt material is reviewed/ revisited to prevent forgetting
- 6 Activating: helping students to plan, regulate and monitor their own learning; progressing appropriately from structured to more independent learning as students develop knowledge and expertise

04

Activating hard thinking

Great teachers present content, activities and interactions that activate their students' thinking

In many ways, Dimension 4 represents the heart of great teaching: getting students to think hard about the material you want them to learn. It may also be the hardest part of the job to learn, partly because it is rare to get reliable feedback about whether it is working: student learning is invisible, slow and non-linear, so how can we tell if it is happening?

**KLEPPEN
OPEN!**

**Actief leren
met ICT**

Patricia van Slobbe en
Michel van Ast

pica

Interesse?

[Start met het gratis e-book.](#)

Tip: de basis voor (digitaal) klasmanagement

Een goede, didactisch opgebouwde les waarin het digitale uitgesproken rol heeft

Heldere, zichtbare instructie met verwachtingen

(timers, aftelklokken, beschikbare instructies, documenten, projecties...)

<https://www.classtools.net/>

Combineer leermethoden

Bewerkbare documenten als notitieblok terwijl ze een video bekijken.

Afwisselen van ICT-leren met klassikaal leren, leren in groep, zelfstandig

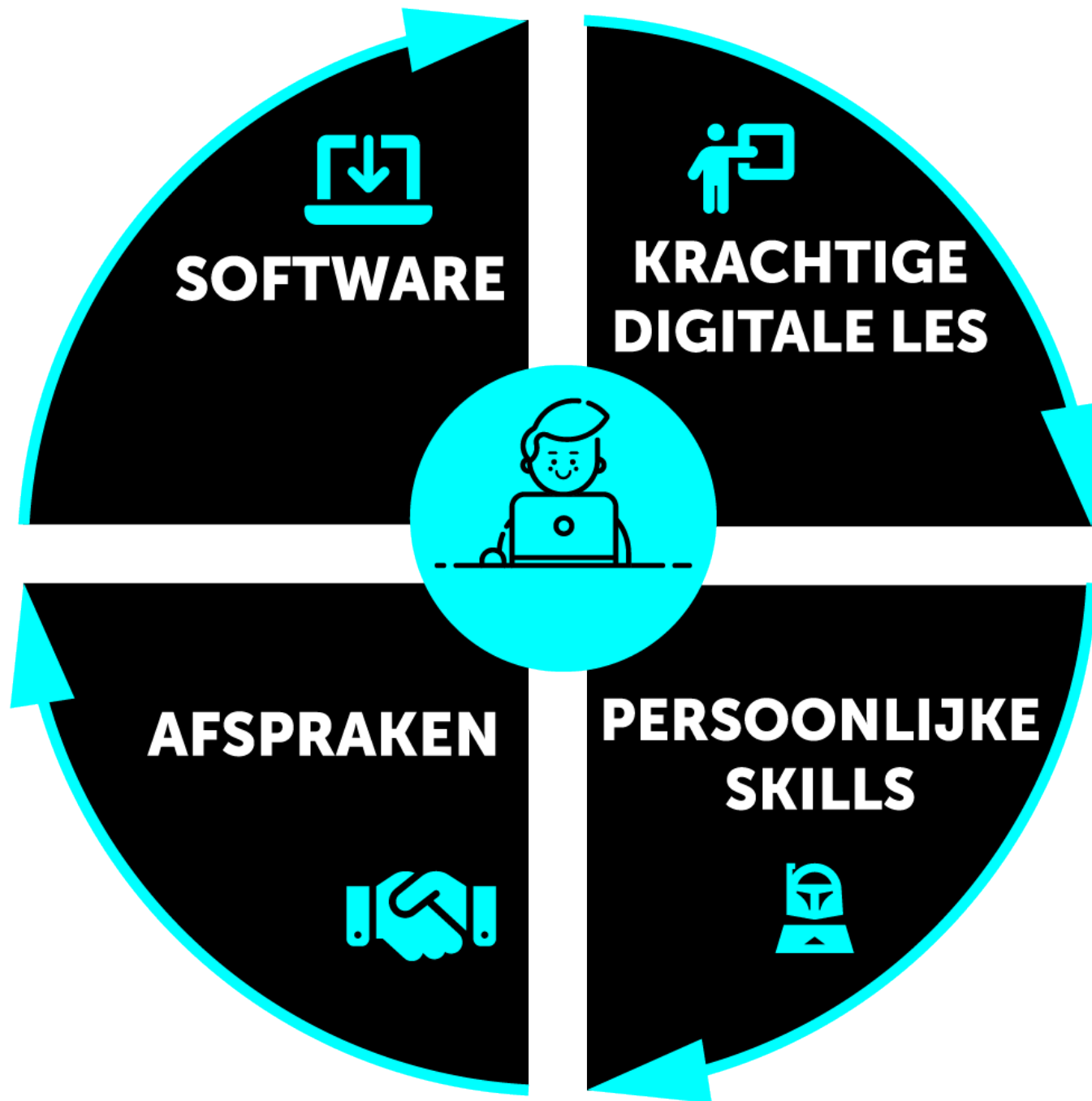
Klassieke les met OLG als vastzetting gebruiken na verkennende ICT-ondersteunde opdracht.

Laptop dichtklappen!

Rond altijd mooi af. De klok bepaalt niet het einde van de les, jij!

**KRACHTIGE
DIGITALE LES**

PERSOONLIJKE SKILLS

The Great Teaching Toolkit

Dimension 3

Maximising opportunity to learn

- 3.3 Preventing, anticipating and responding to potentially disruptive incidents; reinforcing positive student behaviours; signalling awareness of what is happening in the classroom and responding appropriately

PERSOONLIJKE SKILLS

“Je eigen gedrag beïnvloedt het gedrag van je leerlingen”

Marit Goossens – Communicatie- en organisatiedeskundige.

<https://www.klasse.be/154032/straffen-en-belonen-12-tips-en-inzichten/>

Zoek |

Straffen en belonen: 12 tips en inzichten

Laatste wijziging: 18 oktober 2023 • 7 minuten lezen

Alweer boeken vergeten en onbeleefde reacties? Communicatie- en organisatiedeskundige Marit Goossens geeft 12 tips over straffen en belonen om je klas weer meester te worden.

PERSOONLIJKE SKILLS

Lezing/workshop

Tom Bennett

Class management:
Creating a culture - how
to teach behaviour so
that all students can
succeed

28 & 29 feb. 2024
Nekkerhal, Mechelen

sett | SCHOOL
EDUCATION
TRANSFORMATION
TECHNOLOGY

Tom Bennett - expert gedragsmanagement

“Oefen enkele scripts waarop je kan terugvallen”

De echte sleutel ligt in voorspelbaarheid

<https://www.klasse.be/654032/klasmanagement-regels-routine-tom-bennett/>

<https://www.youtube.com/watch?v=XatDh05l4YQ>

PERSOONLIJKE SKILLS

(Laatkomer)

“Ga zitten, we hebben het er later over...” 😊

PERSOONLIJKE SKILLS

“als jij ervoor kiest om...”

Wat als het toch misloopt?

Leerling heeft meerdere "keuze-kansen" gekregen

Leerling kiest ervoor om zijn "laatste kans" (van dat uur) niet te benutten

1. Geef aan de grens overschreden is door het feit te benoemen en enkel een teleurstelling te uiten.
"Je kiest ervoor om X te doen, ik vind het jammer, dit was je laatste kans."
2. Bepaal "het gevolg" niet onmiddellijk, koop jezelf tijd
3. Neem de leerling bij je **NA** de les, 1-1 gesprek waarbij je enkel feiten benoemt.
4. Bepaal het gevolg in verhouding met het gedrag (eventueel samen)
Bij een straf... maak het nuttig.

PERSOONLIJKE SKILLS

HERSTEL

Gedrag = momentopname = niet persoonlijk

Neem tijd voor herstelgesprek

Sanctioneren heeft niet altijd een positief gedrag tot gevolg

Verwachtingen benoemen

LUISTEREN naar de effectieve noden

Jongeren maken veel mee. School moet een veilige plaats zijn waar ze zichzelf kunnen zijn. Het herstelgesprek is een vorm van een nieuwe kans geven.

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterized by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

Tip: verantwoordelijkheid is de sleutel

De leerling bepaalt uiteindelijk zijn gedrag...

"Als jij ervoor kiest om..."

Kansen geven en begrenzen is ook klasmanagement

Geef aan wanneer "de laatste kans" eraan komt. "Dit is de tweede keer... jij bepaalt of je dit eens doet of niet. Tegelijkertijd is dit jouw laatste kans.

Gaat de student over de grens? Bepaal de opvolging achteraf, niet in de les!

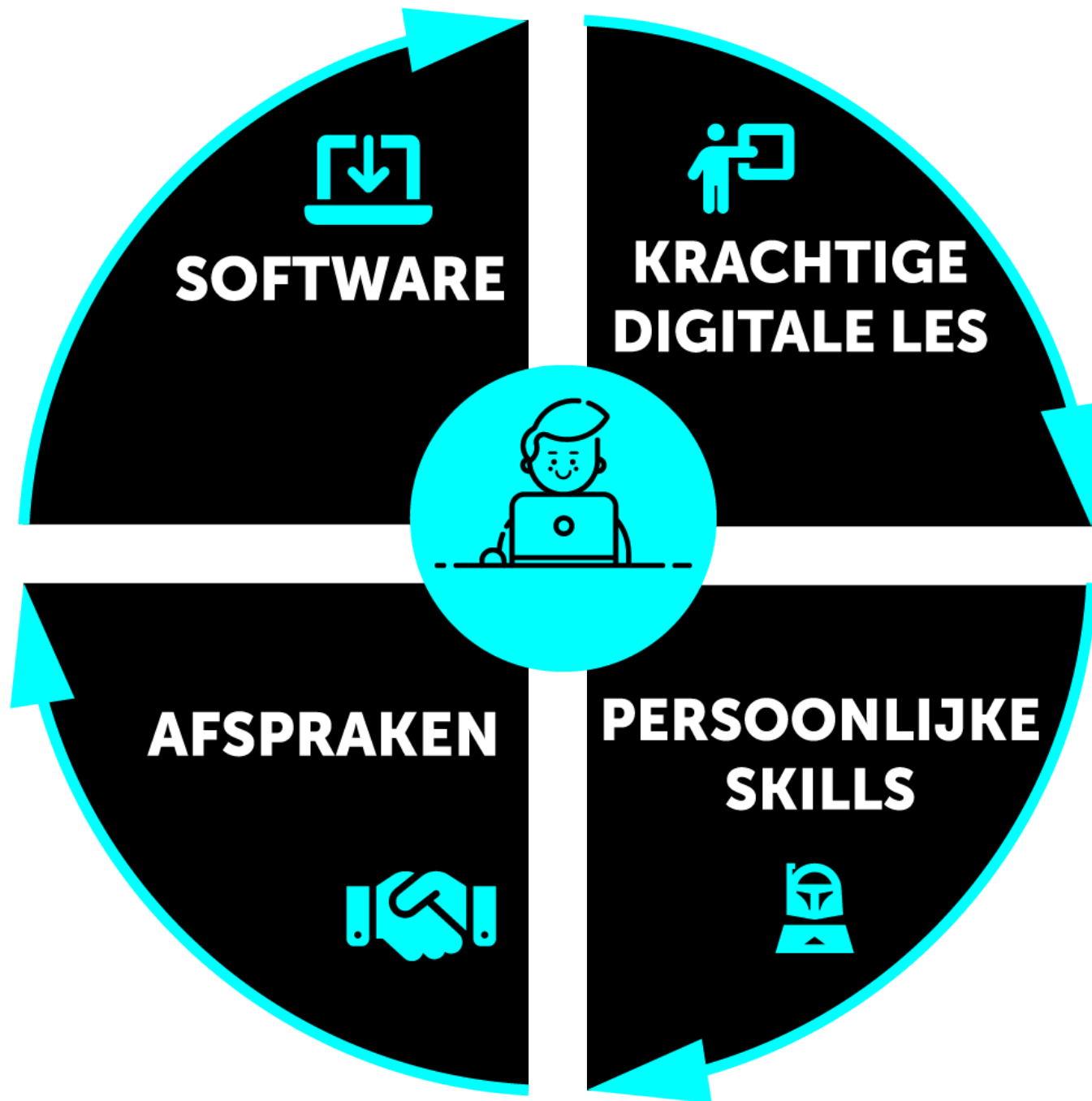
Een nieuwe dag, nieuwe kansen

Positieve energie wint altijd van negatieve

Train jezelf dat je vooral aandacht geeft aan diegene die wel willen leren en meewerken. Energie die je steekt in het "straffen" of "discussiëren" van een incident is verloren. Tegelijkertijd is negatieve sensatie in de klas nefast voor jouw leeromgeving en klasmanagement.

(bijna) niets is persoonlijk

Als leraar sta in je in de frontlinie en zal je als eerste gedrag opvangen, daarom is dit gedrag niet persoonlijk. Vanaf dat het echt persoonlijk wordt, zijn er drastischere maatregelen nodig.

Enkel als alle andere bouwstenen in balans zijn

ITALC 2.0.1

Classroom-Manager

Classrooms/computers

Classrooms/computers	IP-address
IT Suite	
ICT-LEN-01	10.17.140.179
ICT-LEN-02	10.17.140.180
ICT-LEN-03	10.17.140.181
ICT-LEN-04	10.17.140.182
ICT-LEN-05	10.17.140.183
ICT-LEN-06	10.17.140.184
ICT-LEN-07	10.17.140.185
ICT-LEN-08	10.17.140.186
ICT-LEN-09	10.17.140.187
ICT-LEN-10	10.17.140.188
ICT-LEN-11	10.17.140.189
ICT-LEN-12	10.17.140.190
ICT-LEN-13	10.17.140.191
ICT-LEN-14	10.17.140.192
ICT-LEN-15	10.17.140.193
ICT-LEN-16	10.17.140.194
ICT-LEN-17	10.17.140.195
ICT-LEN-18	10.17.140.196
ICT-LEN-19	10.17.140.197
ICT-LEN-20	10.17.140.198

Show usernames

Use the context-menu (right mouse-button) to add/remove computers and/or classrooms.

Export to text-file

15:15
25/09/2014

responsus.beta.instructure.com/quizzes

If your assessment fails

LockDown Browser

Loading...Please Wait.

SOFTWARE

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

Monit~~or~~ing controle?

01

Understanding the content

Great teachers understand the content they are teaching and how it is learnt

This means teachers should have deep and fluent knowledge and flexible understanding of the content they are teaching and how it is learnt, including its inherent dependencies. They should have an explicit repertoire of well-crafted explanations, examples and tasks for each topic they teach.

02

Creating a supportive environment

Great teachers create a supportive environment for learning

A supportive environment is characterised by relationships of trust and respect between students and teachers, and among students. It is one in which students are motivated, supported and challenged and have a positive attitude towards their learning.

03

Maximising opportunity to learn

Great teachers manage the classroom to maximise opportunity to learn

No model of teaching effectiveness could be complete without classroom management: managing the behaviour and activities of a class of students is what teachers do. Yet it is also controversial. Different teachers have very different styles, values and priorities.

04

Activating hard thinking

Great teachers present content, activities and interactions that activate their students' thinking

In many ways, Dimension 4 represents the heart of great teaching: getting students to think hard about the material you want them to learn. It may also be the hardest part of the job to learn, partly because it is rare to get reliable feedback about whether it is working: student learning is invisible, slow and non-linear, so how can we tell if it is happening?

- [The Great Teaching Toolkit Evidence Review, Coe, Rauch, Kime, Singleton, \(2020, Cambridge Assessment International Education\)](#)
- Tim Surma, Kristel Vanhoyweghen, Dominique Sluijsmans, Cino Camp, Daniel Muijs, & Paul A. Kirschner. (2019). *Wijze lessen, twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek*.
- Tom Bennett. (2023, August). Klasmanagement: "Met goede routines moet je minder brandjes blussen." Klasse.
- Regie in de klas , Tom Bennett (2022)
- 8 Proactive Classroom Management Tips, Youki Terada (2012)
- Praetorius, A. K., Klieme, E., Herbert, B., & Pinger, P. (2018). Generic dimensions of teaching quality: the German framework of Three Basic Dimensions. *ZDM - Mathematics Education*, 50(3). <https://doi.org/10.1007/s11858-018-0918-4>
- Nieuwe autoriteit/verbindend gezag voor het onderwijs, Haim Omer (2019)
- Kleppen dicht!, Patricia van Slobbe, Michel van Ast, 2023,
- TPACK, Mishra, Koehler, 2006, <http://tpack.org/>
- Patricia van Slobbe, & Michele van Ast. (2021). *Kleppen Open! Actief leren met ICT* (2nd ed.). Pica.
- Patricia van Slobbe, & Michel van Ast. (2023). *Kleppen dicht! Effectief leren met ICT* (6th ed.). Pica.
- Punie, Y., editor(s), Redecker, C., European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu , EUR 28775 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73718-3 (print), 978-92-79-73494-6 (pdf), doi:10.2760/178382 (print), 10.2760/159770 (online), JRC107466
- <https://www.klasse.be/154032/straffen-en-belonen-12-tips-en-inzichten/>

ACADEMIE Limburg

is een ondersteuningsprogramma digitalisering voor Limburgse scholen. In samenwerking met:

Skills4You

Interreg
Euregio Maas-Rijn

WEBINAR

Meester van de Klas Digitaal Klasmanagement Onthuld!

DIGI ACADEMIE Limburg

is een ondersteuningsprogramma digitalisering voor Limburgse scholen. In samenwerking met:

Disclaimer; In mijn communicatie zal ik gebruikmaken van termen die genderneutraal zijn, met het oog op inclusiviteit en respect voor diversiteit. Bij verwijzingen beoog ik telkens de volledige genderneutraliteit. Verwijzingen hebben enkel betrekking tot de inhoud en niet met de intentie iemand op basis van genderidentiteit te beledigen of uit te sluiten. Mijn doel is om een veilige en respectvolle omgeving te creëren waarin alle individuen, ongeacht hun genderidentiteit, zich vertegenwoordigd en gerespecteerd voelen.

WEBINAR

21 februari 2024

Digitale didactiek

Vind de juiste blend van digitaal en analoog

16 mei 2024

Inspiratiedag:

AI in het onderwijs

DIGI ACADEMIE Limburg

is een ondersteuningsprogramma digitalisering voor Limburgse scholen. In samenwerking met:

Disclaimer; In mijn communicatie zal ik gebruikmaken van termen die genderneutraal zijn, met het oog op inclusiviteit en respect voor diversiteit. Bij verwijzingen beoog ik telkens de volledige genderneutraliteit. Verwijzingen hebben enkel betrekking tot de inhoud en niet met de intentie iemand op basis van genderidentiteit te beledigen of uit te sluiten. Mijn doel is om een veilige en respectvolle omgeving te creëren waarin alle individuen, ongeacht hun genderidentiteit, zich vertegenwoordigd en gerespecteerd voelen.